بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުން ގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2025/HC-B12/31
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފު ދެކޮޅުވި ފަރާތް:** އަމްޖާދް އަޙްމަދު
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމި ނިންމުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރާޒިޤު ޙުސައިން
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް މޫސާ

ނިންމި ތާރީޚު: 08 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1447 / 31 އޮގަސްޓު 2025

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

25 ޞަފަރު 1446

17 އޯގަސްޓް 2025

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުން:

- **ނަންބަރު:** SHN/41/QSC/2024,42/QSC/2024/2025/01
- **ނިންމި ތަން:** ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ފަރެސްމާތޮޑާ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** [illegible] ނިންމި ނިންމުން
- **ހުށަހެޅުން ތާރީޚް:** 20 މާރިޗު 2025
- **ނިޔާގެ ތާރީޚް:** 24 ޖުލައި 2025

އިސްތިއުނާފުވެރި ފަރާތް

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

ވަކާލާތު ކުރެއްވީ:

ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]

ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]

[illegible] ފަރާތް

[illegible]

ވަކާލާތު ކުރެއްވީ:

[illegible]

[illegible]

ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްވާރިޘް ޙުސައިންގެ ރައުޔު (ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް އަދި ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ޙަމީދު މޫސާ ތާއީދުކުރައްވާފައި)

ތަޢާރަފު

1. މިއީ، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ފަރެސްމާތޮޑާ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު SHN/41/QSC/2024,42/QSC/2024/2025/01 "ސަރަޙައްދުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާއެކު ނިންމި ނިންމުން" (24 ޖުލައި 2025) އިސްތިއުނާފުކުރުމުން، މި ކޯޓުގައި ހިނގި ނަންބަރު 2025/HC-B12/31 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ.

2. މި އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާފައި ވަނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުންނެވެ. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވަނީ އައްޔާޝް އަޙްމަދަށެވެ.

3. މި ރިޕޯޓުގައި، ތަކުރާރު ނުކޮށް ބޭނުންކުރާ ބައެއް ކަލިމަތަކާއި ޢިބާރާތްތަކުން ދޭހަކުރަނީ ތިރީގައިވާ މާނައެވެ:

- "އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުން" ކަމުގައި ބުނެފައި އެ ވަނީ، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ފަރެސްމާތޮޑާ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު SHN/41/QSC/2024,42/QSC/2024/2025/01 "ސަރަޙައްދުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާއެކު ނިންމި ނިންމުން" (24 ޖުލައި 2025) އަށެވެ.
- "އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް" ނުވަތަ "ދައުލަތް" ކަމުގައި ބުނެފައި އެ ވަނީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށެވެ.
- "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް" ނުވަތަ "އައްޔާޝް އަޙްމަދު" ކަމުގައި ބުނެފައި އެ ވަނީ، އައްޔާޝް އަޙްމަދު، A328396 އަށެވެ.
- "ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު" ކަމުގައި ބުނެފައި އެ ވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) އަށެވެ. އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅިފައި އެ ވަނީ، ޤާނޫނު

ނަންބަރު 21/2022 އިން އެ ޤާނޫނަށް ގެނެސްފައިވާ 4 ވަނަ އިސްލާހާ ހަމައަށް އެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައިވާ ގޮތަށް ހަވާލާދީއެވެ.

- "ދަށުކޯޓު" ކަމުގައި ބުނެފައި އެ ވަނީ ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ފަރެސްމާތޮޑާ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓެވެ.

ކޭސް ހިނގި ގޮތް

4. ދައުލަތުން އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ޖުމްލަކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2014 (ޖިންސީ ކުށުގެ ޤާނޫނު)ގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ، އެ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ދައުވާ އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު)ގެ 230 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ، އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] ތަނަކަށް ވަނުމުގެ ދައުވާކުރުމަށް 4 ނޮވެމްބަރު 2024 ގައި ދަށުކޯޓަށް ހުށަހަޅައެވެ.

5. އެހެނަސް، ދައުވާ [illegible] [illegible] 23 އޮގަސްޓު 2023 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ދަށުކޯޓަށް [illegible] [illegible] 4 ނޮވެމްބަރު 2024 [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ދަށުކޯޓުގެ [illegible] ނިންމާފައިވެއެވެ.[1]

6. ދަށުކޯޓުގައި ދައުވާ [illegible] [illegible] 23 އޮގަސްޓު 2024 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 12 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 ގައި ދަށުކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ

---

[1] ދަށުކޯޓުގެ ނަންބަރު QSC/RN/2024/6 "[illegible] ނިންމުން" (05 ނޮވެމްބަރު 2024).

ގާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ އެއްގޮތުގެ [illegible] ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން އަލުން ބަލައިދިނުމަށް އެދި ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.[2]

7. މި [illegible] ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކޮށް، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/58 ([illegible] ވ. [illegible]) ޤަޟިއްޔާގައި 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 45 ދުވަހުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފެށޭނީ [illegible]، އެ ނިންމުމާ އެއްގޮތަށް މުއްދަތު ގުނުމުން މި މައްސަލަ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ [illegible] މުއްދަތުގެ [illegible]، [illegible] ހައިކޯޓަށް [illegible] މައްސަލައެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ނަންބަރު QSC/2024/41, QSC/2024/42 ޤަޟިއްޔާއިން މި ދެމައްސަލަ ބަލަން ފެށިއެވެ.

8. މި ޤަޟިއްޔާތަކުގެ އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާގައި [illegible] ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 119 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible]. މި [illegible] ހައިކޯޓުން [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] މުއްދަތު [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) [illegible]، އެ މާއްދާގެ ދަށުން މުއްދަތު ގުނާނީ، [illegible] މުއްދަތު [illegible].

---

[2] ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން އަލުން ބަލައިދިނުމަށްއެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު (14 ނޮވެމްބަރު 2024).

9. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައި ވަނީ ދަޢުވާގެ މި ނިންމުމެވެ.

އިސްތިއުނާފު

10. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައި ވަނީ އިސްތިއުނާފީ އެއް ނުކުތާއެވެ.

11. އެ ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުން ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ ރިފަރެންސް ނަންބަރު: 1277/2024/QSC/3 ދައުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމުން [illegible] ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ އާއި [illegible] މައްސަލަ [illegible] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) [illegible]، [illegible] ނަންބަރު 4/2011 ([illegible]) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، (ރ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) އާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/58 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު [illegible]) [illegible] ކަމަށެވެ.

11.1 މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރި އެއް ކަމަކީ، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި [illegible] ބަހުސަކީ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/58 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު [illegible]) [illegible] ކަމަށެވެ. [illegible]، އެ [illegible] މި [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

11.2 ދެން ފާހަގަކުރާ ކަމަކީ، ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކުރުން މައްސަލަ ބަލައިގަތުމަށް ނިންމި އިރުވެސް ތަޠުބީޤުކުރައްވާފައިވަނީ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2025/HC-B12/58 ޤަޟިއްޔާ ކަމަށެވެ. އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މުއްދަތު ގުނާނީ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތް ބަންދުން ދޫކޮށްލާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ކަމަށާއި، އެއީ އިޖްތިހާދުން ނިންމާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއް ކަމަށެވެ. ދަށުކޯޓުން މުއްދަތު ގުނުމުގައި ތަޠުބީޤުކޮށްފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/384 ޤަޟިއްޔާގައި 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) މާނަކުރާދޫ ރޫހިއޯ ޖެހިގެން ދީއެއް ނެތްކަމަށެވެ. ވީމާ، އެ ނިންމުމަކީ ދަށުކޯޓުން ޤަވާޢިދާ ޚިލާފު ނިންމުމެއް ނޫންކަމަށެވެ. އެއާ ޚިލާފަށް، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2025/HC-B12/58 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމަކީ ދަށުކޯޓުން އެ ނިންމުމަކީ ޤަވާޢިދާ ޚިލާފު ނިންމުމެއްކަމަށެވެ.

12. މި ނުކުތާގެ ޖަވާބުގައި އިސްތިޢުނާފު ޙައްޤުވާ ފަރާތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

12.1 މި މައްސަލައިގައި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2025/HC-B12/58 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީކީ އެއްގޮތަކުން ފަހުން ހައިކޯޓުން އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/384 އަދި 2024/HC-A/183 ޤަޟިއްޔާއިން ހަމަ އެ މައްދާގައި އެކަށީގެންވާ ނިންމާފައިވާކަމަށެވެ. ވީމާ، ތަފާސްކުރެއްވުމަކާނުލައި ފަހުން ނިންމި ޤަޟިއްޔާ ކަމަށް ދެކޭކަމަށެވެ.

12.2 މި މައްސަލައާ ގުޅިގެންދާގޮތުން މުއްދަތު ގުނަމުންދިޔަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އިސްތިޢުނާފު ޙައްޤުވާ ފަރާތް މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤުގައި އެންމެ ފަހަރަކު ބަންދުކުރެވުނު ފަހުން ޤަޟިއްޔާ ބަލަންފެށި ދުވަހުން ފެށިގެން ކަމަށް ގަބޫލުކުރާކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން މުއްދަތު ގުނުމުން ދަށުކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ މުއްދަތު ޒިޔާދަވެފައިވާ ކަމަށެވެ.

ނިންމި ގޮތް:

13. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އުފުލައި ވަނީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ނިންމުމުން އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] ނަންބަރު 1277/2024/QSC/3 (4 ނޮވެމްބަރު 2024) ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާތަކަކީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާތަކެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ނިންމާފައިވާ ބާޠިލުކޮށް، އެ ނިންމުމުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މާނަކޮށް، [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 ([illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު)ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، (ށ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) އާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/58 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު ޝަރީފު) ގެ ޝަރީޢަތާއި، މި ޤަޟިއްޔާގައި ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅާ [illegible] [illegible]، އަޙްމަދު ޝަރީފު މައްޗަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ [illegible] ނަންބަރު 1277/2024/QSC/3 (4 ނޮވެމްބަރު 2024) ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާތަކާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] ނިންމާ [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައިދެނީމެވެ.

14. އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތުން އުފުލައި ވަނީ، އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 24 ޖޫން 2024 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމާފައިވަނީ [illegible] ކަނޑައަޅައިދެނީމެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

15. މި އިސްތިއުނާފުގައި އުފެދޭ މައިގަނޑު ސުވާލު ބިނާ ވަނީ، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުން ދަށުކޯޓުން ނިންމިއިރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކުރި ގޮތް ބެލުމެވެ. [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-B12/58 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢައްބާސް އަޙްމަދު) ޤަޟިއްޔާ (މީގެފަހުން "58 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާ") އަށް ރިޢާޔަތްކުރި ގޮތް ބެލުމަށެވެ.

16. މި ސުވާލު ބިނާ ވަނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މުއްދަތު ގުނަންޖެހޭ ގޮތާމެދު ހައިކޯޓުން [illegible] ދެ ނިންމުމެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[3]

17. 58 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމުން ބަޔާނުގައި، އެ ނިންމުމުގައި އިސްތިއުނާފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] މުއްދަތަށް [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible]، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 45 (ސާޅީސް ފަހެއް) ދުވަސް ގުނަން ޖެހޭނީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދުވަހުން ފެށިގެން، [illegible] ބަންދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދުވަހުން ފެށިގެން [illegible]. އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible]، 45 (ސާޅީސް ފަހެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތު ގުނަންޖެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible].

---

[3] އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގެ 9.3

18. 58 ނަންބަރު ގަޟިއްޔާގެ ނިސްބަތުން ދިމާލަށް، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ފާސްކޮށް އެކަން ގަޟިއްޔާއެއް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-A/183 ގަޟިއްޔާ އާއި ނަންބަރު 2023/HC-A/384 ގަޟިއްޔާއެވެ. ނަމަވެސް، މި ދެ ގަޟިއްޔާގައި 58 ނަންބަރު ގަޟިއްޔާގެ ނިންމުން އިސްތިސްނާ ކުރަންޖެހޭ ފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް ކަނޑައަޅާފައި ނުވެއެވެ. މި ދެ ގަޟިއްޔާގައި ހުކުމް ފާސްކުރުމުގައި ވަނީ އެ ދެ ގަޟިއްޔާ ބެލުމުގައި އެއްވެސް ޤާނޫނީ ސަބަބުތަކެއް އެކަން އެއްވެސް ފަރީޤުންގެ ތާއީދު ލިބިގެން ނޫނެވެ. އަދި ޤާނޫނާ އަނެއްކަމަކީ، ދައުލަތުން ކުރި ނިންމާފައި ވަނީ މި ދެ ގަޟިއްޔާގައިވާ އެއްވެސް ދައުވާ ވެސް ބަދަލުކުރެވޭ ގޮތަކަށް ވެސް ވަކި ނޫންކަމެވެ.

19. ޙަޤީޤަތަކީ، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2024/HC-A/183 ގަޟިއްޔާ އާއި ނަންބަރު 2023/HC-A/384 ގަޟިއްޔާގައި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ތަޙުޤީޤުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހައިކޯޓުން ބައްލަވަން ޖާއިޒު އެއްވެސް ކަމެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާކަމެވެ. އަދި އަދުލުން، 58 ނަންބަރު ގަޟިއްޔާގެ އެއްވެސް ކަނޑައެޅުމެއް އިސްތިސްނާކުރަން ޖެހޭފަދަ އެއްވެސް ކަނޑައެޅުމެއް އެ ދެ ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައި ނުވާކަމެވެ.

20. އަދި ސާފުކޮށް ފެންނަން އޮތް އަނެއް ޙަޤީޤަތަކީ، އިސްތިސްނާއީ ބަންދުވާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ ތުހުމަތުގެ ތަޙުޤީޤު ނިންމުމަށް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ލިބޭނެ މުއްދަތާ ގުޅޭ ގޮތުން އޮތް ބަހުސަބީ 58 ނަންބަރު ގަޟިއްޔާގައި ހައިކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅައި، ކަނޑައެޅި ނިޔާގެ ބާރުލިބި ނިމިފައި އޮތް ބަހުސަބީ ކަމެވެ.

21. 58 ނަންބަރު ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައި ވަނީ، އިސްތިސްނާއީ ބަންދުވާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ ތުހުމަތުގެ ތަޙުޤީޤު ނިންމުމަށް، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ބަންދުން ދޫކޮށްލި ދުވަހުން ފެށިގެން 45 ދުވަސް ވީއިރު ކަމަށެވެ. މި މުއްދަތުގައި ތަޙުޤީޤު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ

ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ފޮނުވި ކަމާމެދު މި މައްސަލައިގައި ސުވާލެއް ނުއުފެދެއެވެ. އަދި ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދަޢުވާ އުފުލިކަމާމެދު ވެސް ސުވާލެއް ނުއުފެދެއެވެ.

22. ވީމާ، އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ތުހުމަތުގެ [illegible] ނިންމުމަށް، ޖިނާއީ އިޖުރާއާތު ޤާނޫނުގެ 94 އިން ރިޢާޔަތްކުރާނެ [illegible] އެ އަކުރުގެ ދަށުން މުއްދަތު [illegible] [illegible] 58 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާގައި ހައިކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] ވަނިކޮށް، އެ ނިޔާއިން ކަނޑައެޅި މުއްދަތު [illegible] ނޫން ގޮތަކަށް، ތަރުތީބުގެ މުއްދަތު [illegible] ގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible] އުފެއްދުމަކީ res judicata ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމެއް ނޫނެވެ.

23. ވީމާ، ހައިކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 58 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނެތެވެ.

ނިޔާކުރެވުނު ގޮތް

24. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ރިފަރެންސް ނަންބަރު 1277/2024/QSC/3 (4 ނޮވެމްބަރު 2024) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 41/QSC/2024 ، 42/QSC/2024 [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] 10 (ދިހައެއް) ދުވަސްތެރޭގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible]

ބަލައިގަނެ، ނިޔާވެފައިވާ ހިސާބުން ފެށިގެން މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އަންގައި، މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމަން ޖެހެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ޚިޔާލު

25. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު އަޣްލަބިއްޔަތުގެ ޚިޔާލާ އެއްބަސްވަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު ޝާކިރުގެ ޚިޔާލު

26. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު އަޣްލަބިއްޔަތުގެ ޚިޔާލާ އެއްބަސްވަމެވެ.

ހުކުމް:

ފަހަރު، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އާ ގާނޫނީ ހުކުމްތަކުން، ހުރިހާ ދައުލަތުގެ ފުރުޞަތު ވަނީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު SHN/41/Q8C/2024,42/Q8C/2024/2025/01 "ސަރުކާރުގެ ކުރިން ހުރަހަމަ ހުއްޓުވުމަށް ނިންމި ނިންމުން" (24 ޖުލައި 2025) ގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހިފެހެއްޓުން ނަންބަރު 1277/2024/Q8C/3 (4 ނޮވެމްބަރު 2024) ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ކުރުން ހުށަހެޅުއްވިފައިވާ ދައުލަތުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހަމަޖެހިފައިނުވާ ހުށަހެޅުއްވުމަށް ދައުލަތުގެ ހުށަހެޅުއްވި ކަންކަމާއި ބެހޭ ގޮތުން ގާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމަށް ބުނެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން، ހުކުމްކުރެއްވި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 41/Q8C/2024، 42/Q8C/2024 މައްސަލައިން ބަލާފައިވާ ދައުލަތް، މިއަދުން ފެށިގެން މަސައްކަތު 10 (ދިހައެއް) ދުވަސްތެރޭގައި ދައުލަތުން އަލުން އިޖުރާއާތު ފެށުމަށް ހުށަހަޅަން ޖެހޭނަމަ، އެ މައްސަލަ ކޯޓަށް ބަލައިގަތުމަށް، ނިމުނުގޮތާ ރިޢާޔަތްކޮށް މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އަންގައި، މިގޮތަށް ހުކުމްކުރީ މި ގަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލީ ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު ޒާހިރު ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޝީދު ޙުސައިން (ރިޔާސަތު) ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފަހީމް